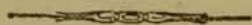

իրեր։ Իսկ ի լուսանալ երկուշարթի առաւօտեան, որ նաւը աւելի եղերքնեռուն մերձեցած էր, սկսան երեւիլ Սփոյ բարձրաբերձ լեռանց միապողաղ շղթայից շարքը, բովանդակ ծածկուած հարուստ եւ ծխի անտառներով, եւ տեղ տեղ անտառէ այն ինչ զերծած լեռանց կողերը մշակուած փաքիկ անգաստաններ, բնակչաց խղիկները եւ խրճիթները, որոնք այսր անգր բլրակներու վերայ եւ ծորակներու մէջ ցրուած են, եւ ամեն կողմէն արծաթափայլ աղբերականց բարեհամ ջրերը կը հոսին։ Այս բնութեան բնական բարիքները բարեգարգողին նախաինամութեամբ արարչագործուած զարդարուած եւ շքեղացած են, խիտ ուրախութիւն եւ բերկրութիւն կ'պատճառեն մարդու սրտին, թողունք այն բիւրաւոր եւ ազգի ազգի օգտակար բարիքները, շահեկան եւ արդիւնաւոր նիւթերը, զորս առատօրէն կընձեռեն մարդկային ազգի պիտոյից։

(Շարունակելի։)

Ժ Ա Մ Ա Ն Ա Կ Ա Գ Ր Ա Կ Ա Ն Ք

Անցեալ ամսոյ վերջերը Ս. Աթուոյս Միաբան Գեր. Տ. Ներսէս նորապսակ եպիսկոպոսը ողջամբ Ս. Աթուոս ժամանեց։ Ս. Մենդեան օրերը իւր հայրենիքն ի Թեքիրտաղ անցուցած ըլլալով՝ ուշ մնացած էր։ Ընդունուեցաւ Միաբանութեան կողմէն սիրալիր ընդունելութեամբ եւ եկեղեցական հանգիսի։

—Քաղաքիս Վսեմ. Կառավարիչը, որոյ ուղեւորութիւնն ի Դամասկոս ան-

ցեալ ամիս գրած էինք, ներկայ ամսոյս վերադարձաւ եւ այժմ իւր պաշտօնին զուխն է։

—Շրջակայ արաբական ցեղերն, որք տեսակ մի ազատ եւ վրանաբնակ ժողովուրդներ են, գրեթէ շարունակ զանազան պատճառներով իրարու հետ կռուոյ մէջ են. ինչպէս ներկայ ամսոյս Գաղայի կողմերը երկու մեծ ցեղեր Թարապին եւ Դէյաեա կոչեցեալք, հողային խնդիրներու պատճառաւ կռուոյ բռնուելով՝ բաւական մարդոյ կորուստ եղած է։ Դէյաեա ըսուածները կառկածելով Թարապիններէն՝ հայր Աբրահամս գիւղերն կ'ապաստանին եւ գիւղացւոյ օգնութիւնը կը խնդրեն որոնք միանալով Դէյաեաներուն հետ նախարձակ կըլլան իրենց թշնամեաց վերայ, բայց 75 հոգի կը կորսնցնեն. երկրորդ անգամ Թարապինէն նախարձակ կըլլան եւ բաւականին ալ աւար կ'առնեն բայց եօթը անուանի ձիաւորներ կորուստ կը տան։ Տեղական Կառավարութիւնը այս արիւննառուշտ կռիւներուն վերջ տալու համար բաւականին ջօրք եւ երկու թնթանօթ զրկեց. տեսնեմք ինչ վիճակն պիտի ունենայ։

—Ամսոյս 15 ին յաւալի եւ սրտաճմիկ գէպը մի տեղի ունեցաւ։ Իտալացի քսան եւ ութ տարեկան ուխտաւոր երիտասարդ մի, նոր ամուսնացեալ, իւր ընկերով հետ Յորդանան կերդայ. եւ անտի վերադարձին Դրճուիէան լեռը կ'ելլէ. նախ՝ երիտասարդը առանձինն կ'ելլէ եւ կ'իջնէ. երկրորդ անգամ իւր ամուսինն ալ հետը առած կ'ելլէ. բայց յանկարծ ոտքը սահելով կիյնաւ եւ վրան գտնուած ատրճանակը (րէվոլվըր) պարպուելով՝ կը զարնուի. Լատինք դժբաղդ երիտասարդին գիւտը բերին յերուսաղէմ եւ չը թաղած Գեթսեմանիի պարտեզին մէջ բժշկաց քննութեան յանձնեցին, որք ճեղքե-

լով փորը՝ ստուգեցին դէպքը . այնուհետեւ ամփոփեցին Սիօնի իրենց գերեզմանատան մէջ :

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐ ԴԱՍԱԳԻՐԲ

ՏԻԵԶԵՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՆԻԱՏԱՍԻՐԵԱՅ

Գ. Ս. ԽԱՊԱՅԵԱՆ

ՅՈՒԽՏԷՆ Ս. ՅԱԿՈՎԲԵԱՆՅ

Սոյն դասագիրքը պատրաստուած է Աղբ. Դպրոցաց համար պարզ լեզուաւ և գիւրմբռնելի եղանակաւ . կը բաղկանայ 245 երեսէ . ունի երեք տախտակ ձեւերու և կը վաճառուի ի գին 8 զրուշ մաքուր ստակ :

Դասագիրքին պարունակութեան և ընթացքին վերայ աւելի ամփոփ գաղտնիք մի տալու համար , յառաջաբանը կը գնեմք աստ :

ՏԻԵԶԵՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ , որ կ'ուսուցանէ զլուսուրար մեր մարտակային դրութեան կազմութիւնը և կը բացատրէ այն օրէնքները , որով այս երկնային մարմինները , ընդ որս և մեր երկիրը իրեւ մարտակ , կը կառավարուին , կարեւոր ուսումներէն մին է : Հարկ չեմք տեսներ այս ահլ ընդարձակութեն թուել անոր օգուտները և կարեւորութիւնը . բաւական է գիտնալ , որ այս ուսումը ներկայ դաստիարակն յառաջադիմական մեծամեծ քայլեր առաւ . տիեզերախօսական շատ ճշմարտութիւններ պարզուեցան , բազմաթիւ և օգտակար գիտութեղան , այս ամենը՝ այն ուսման կարեւորութեան ապացոյցներ են : Մարդը , որ առաջ զինքը շրջապատող երկնային երեւոյթներուն անտեղեկ էր , և շատ անգամ բնական երեւոյթ մի շատ ապկեր տգիտութեան պատճառաւ մեծ արհաւիրանայ մէջ կը ձգէր , այսօր շնորհիւ այս ուսման գիտէ և կը մեկնէ այդ երեւոյթներուն պատճառը . գիտէ մօլորակային դրութիւնը կազմող մարմնոց բնական և տարբարանական կազմութիւնը , գիտէ անոնց շար-

ժամներն և շարժմանց տիրող օրէնքները և գիտէ վերջապէս նոցա իւրարանջիւրին հեռաւորութիւնը և մեծութիւնը : Ահաւասիկ համառօտիւ Տիեզերագրութեան օգուտները :

Գիտութիւն մի , երբ բաց ի շոր ու ցամաք ծառօթութիւններէ , կամ բաց ի մտաց զարգացումէ , չը բաւականացներ մարդոյ սիրտը և չը լցուցանէր նորա հոգին երկնային զմայլմամբ և զարմայմամբ , ի կարեւորացնէ , բայց ոչ ի կարեւորագունից : Այս համեմատութեամբ աւելի պարզ կ'որոշուի Տիեզերագրութեան միւս բնական ուսումներէն ունեցած գերազանցութիւնը , վասն զի ո՞ր ուսումն է աւելի արժանի մարդոյ խոմմանց , աւելի ընդունակ նորա սիրտը և հոգին լցուցանելու երկիւղած զարմայմամբ և կրօնական սուրբ զգացմամբ , քան հըրաշակաւոյց տիեզերաց , քան ուսումն լուսանփիւռ աստեղաց , որք անգագար կը թաւաղին մեր գլխուն վերայ : ի մի բան քան ուսումն երկինջ , որ ըստ Մարգարէին Պատմէն ցլխառն Աստուծոյ եւ շարարածս ձեռաց նորա :

Այսու համարմամբ կը յուսամք թէ մեր ներկայ աշխատութեամբ եթէ ոչ առաջին , գոնեա՛ կարեւոր և օգտակար գործ մի նուիրեցինք ուսումնասէր Հայ—մանկուոյն : Թէեւ մեզմէ շատ առաջ այլք փութացած են այս ծառայութեան մէջ , սակայն մեր գլխաւոր նպատէ եղած է աւելի նորագոյն եւ կարեւորագոյն ծանօթութիւններով ծոխոյնել եւ կանոնաւոր ու բնական կարգաւ մի՛ ուսմանը գիւրամատչելի ընել : Այս նպատակաւ՝ ուսման նիւթին համեմատ վեց զուտներու բաժնեցիներ . առաջին՝ ԵՐԿԻՐԵ ԳՐԻՐԵ , որ մեզ ամենամերձաւորն և մեր բնակութեան տեղին է , երկրորդ՝ Հաստատուն աստեղք , երրորդ՝ Արեգակն . չորրորդ՝ Լուսինը , հինգերորդ՝ Մոլորակային դրութիւն , վեցերորդ՝ Տոմար , և ամենէն վերջը՝ քսան և մէկ խնդիրներ յաւելցուցինք ուսանողաց կրթութեան համար նոյն իսկ գասագրքէն քաղուած : Ըր ուսանողք առանց աղուենտական Գունտի իրեւ թուարանական խընդիրներ պիտի լուծեն : Ամենէն աւելի խնդրոց լուծումը պիտի երաշխաւորէ ուսանողաց վիճակը . վասն զի երբ ուսման բուն ողջոյն չեն թափանցած , անպատճառ պիտի տկարանան խնդրոց լուծման մէջ : Առ այս կը խնդրեմք : որ Ուսուցիչք առաջնորդեն ուսանողաց , դասագրքին մէջ շատ տեղեր միայն թիւեր գրուած են առանց մանրամասն հաշուց իրել վերջնական արդիւնք , պէտք է որ ուսանողք ինքնին փորձեն գործողութեամբք անոնց ստուգութիւնը :

Որչափ որ մեր այս գործը զանազան թերութիւններէ զերծ չէ՝ սակայն կը յուսամք , որ Մեծարգոյ Ուսուցիչք պիտի ընդունին ներողամիտ ոգաւով և համակրութեամբ , որով եթէ Հայ—մանկուտին սակաւ ինչ օգտի . մեք՝ մեր աշխատութեան վարձն ու պսակը լիովին ստացած կ'ըլլամք :

